

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Lege privind prevenirea și combaterea riscului de marginalizare socială

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În contextul crizei financiare și economice, prevenirea și combaterea riscului de marginalizare și excluziune socială și promovarea incluziunii sociale a celor mai vulnerabile categorii de populație reprezintă o prioritate pentru politicile sociale dezvoltate de România.

Marginalizarea socială se definește ca fiind poziția socială periferică, de izolare a indivizilor sau grupurilor cu acces limitat la resursele economice, educaționale și comunicaționale ale colectivității care se manifestă prin absența unui minimum de condiții sociale de viață.

În anumite condiții socio-economice, pe parcursul vieții, orice persoană se poate afla în risc de marginalizare, pentru o perioadă mai lungă sau mai scurtă de timp.

În aceste condiții, dacă nu există resurse personale pentru depășirea situației de dificultate, statul intervine cu măsuri de suport pentru a crea oportunități egale în ce privește accesul la ocupare, educație, sănătate precum și condiții minimale de trai.

La această dată, unele din măsurile de asistență socială adresate persoanelor și grupurilor aflate în risc de marginalizare și de sărăcie sunt reglementate dispersat prin mai multe acte normative: Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, Legea nr. 208/1997 privind cantinele de ajutor social, etc. În ceea ce privește serviciile sociale acordate persoanelor fără adăpost nu există o reglementare specială. Mai mult decât atât, prevederile existente în legile menționate mai sus au fost puse în aplicare de către autoritățile administrației publice locale într-o măsură nesemnificativă și fără rezultate consistente asupra populației aflate în risc de marginalizare. Din aceste considerente și în contextul reformei sistemului asistenței sociale, care prevede acordarea serviciilor sociale în sistem integrat cu cele de ocupare, locuire etc și complementar beneficiilor sociale, este necesară reglementarea măsurilor și acțiunilor cadru de prevenire și combatere a riscului de marginalizare socială într-un act normativ unic.

Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale se impune a fi revizuită deoarece o serie din prevederile sale se regăsesc sau sunt reformulate în actele normative și

programele promovate în ultima decadă, cum ar fi: măsuri active pe piața muncii, facilitarea accesului tinerilor la achiziția unei locuințe, forme de suport pentru menținerea în sistemul de educație al copiilor proveniți din categoriile vulnerabile precum și promovarea performanței prin sistemul de burse școlare, programe de tip ”Prima Șansă”ș.a

Prezentul act normativ reglementează măsuri de asistență socială și alte acțiuni de suport complementare măsurilor de protecție socială și drepturilor de asistență socială reglementate prin legi speciale, adresate persoanelor și familiilor vulnerabile, referitoare, în principal, la facilitarea obținerii unui loc de muncă, asigurarea accesului la o locuință, asigurarea hranei zilnice, facilitarea accesului la servicii de sănătate, educație și la alte servicii publice de interes general. După aproape 10 ani de aplicare a Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale este de așteptat ca autoritățile publice locale să aibă capacitatea de a pune în aplicare într-o manieră mai coerentă principiul asumării responsabilității sociale în toate acțiunile pe care le întreprind.

Măsurile propuse de prezentul act normativ au drept scop prioritar reducerea și combaterea sărăciei, contribuind astfel la atingerea obiectivelor asumate de România, în contextul Strategiei 2020.

2. Schimbări preconizate

Față de reglementările actuale referitoare la măsurile și acțiunile privind prevenirea și combaterea riscului de marginalizare socială, proiectul de lege conține prevederi ce au drept scop crearea unui sistem unitar și coerent, atât din punct de vedere al cadrului de reglementare, cât și din punct de vedere al responsabilizării instituționale.

Principalele schimbări aduse de proiectul de lege privesc, în principal următoarele:

- Modificarea titlului legii prin introducerea termenului de risc de marginalizare socială, deoarece măsurile și acțiunile de suport se aplică în mod special pentru prevenirea și combaterea instalării marginalizării sociale.
- Stabilirea obligației elaborării, de către autoritățile administrației publice locale, a planului de intervenție, care se include în planul județean din domeniul incluziunii și protecției sociale, și se transmite pentru monitorizare departamentului din cadrul Ministerului Muncii Familiei și Protecției Sociale;
- Creșterea vârstei tinerilor eligibili pentru contractele de solidaritate, respectiv de la 16-25 ani, la 16-26 ani, precum și a perioadei contractului de solidaritate de la 2 la 3 ani.
- Extinderea dreptului la acordarea unei sume în cuantum de 50% din indemnizația de șomaj, după încheierea perioadei acoperită prin contractul de solidaritate, în scopul susținerii angajatorilor care încheie contracte individuale de munca pe o perioadă nedeterminată cu tinerii beneficiari de contract de solidaritate, indiferent de vârstă (față de vârsta de 25 de ani prevăzută în actualul text de lege);

- Revizuirea categoriilor de tineri eligibili pentru contractul de solidaritate, pentru a ținti asupra celor mai vulnerabile persoane, respectiv :
  - a) tinerii aflați în sistemul de protecție a copilului sau care provin din acest sistem;
  - b) tinerii fără familie sau a căror familie nu le poate asigura întreținerea;
  - c) tinerii cu copii în întreținere;
  - d) tinerii care au executat pedepse privative de libertate.
- Eliminarea prevederilor referitoare la acoperirea integrală, din bugetele județene, a avansului pentru dobândirea unei locuințe de pe piața liberă, acordate tinerilor deoarece, în prezent, sunt reglementate o serie de alte programe care facilitează achiziționarea unei locuințe de către aceștia. De asemenea, tinerii care sunt capabili să-și achite ratele pentru o locuință proprietate personală, nu se pot considera a fi în risc de marginalizare socială.
- Introducerea prevederilor referitoare la persoanele fără adăpost, definiția acestora și măsurile de suport acordate de autoritățile administrației publice locale, respectiv:
  - asigurarea de locuințe sociale;
  - asigurarea de găzduire în centre rezidențiale, aziluri de noapte, centre de urgență, etc;
  - acordarea de ajutoare financiare comunitare pentru acoperirea chiriei pe o perioadă determinată.

Măsurile prezentate se află în responsabilitatea autorităților administrației publice locale.

De asemenea s-au introdus reglementări referitoare la accesul la servicii de acordare a hranei. Pot beneficia gratuit de masă la cantinele sociale următoarele categorii de persoane:

- a) persoanele beneficiare de ajutor social, acordat în condițiile legii privind venitul minim garantat;
- b) copiii aflați în întreținerea familiilor al căror venit net mediu lunar pe o persoană în întreținere se situează sub venitul net lunar pentru o persoană singură, prevăzut de lege;
- c) tinerii în vârstă de până la 26 de ani care urmează o formă de învățământ prevăzută de lege;
- d) persoanele vârstnice ale căror venituri se situează sub nivelul pensiei sociale;
- e) veteranii de război, vădulele veteranilor de război și invalizii de război ale căror venituri provin exclusiv din drepturile acordate acestor categorii de populație, prevăzute de lege;
- f) orice persoană sau familie care, temporar, nu realizează venituri.

De asemenea, pot beneficia, contra cost, de serviciile cantinelor sociale persoanele ale căror venituri medii nete lunare se situează peste nivelul valorii indicatorului social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă.

Legea 208/1997 privind cantinele de ajutor social se abrogă.

Totodată s-a introdus un capitol privind alte măsuri de prevenire și combatere a riscului de

marginalizare socială care cuprinde reglementări privind măsurile de suport pentru facilitarea accesului la educație, sănătate, la servicii publice de interes general.

Au fost eliminate acele prevederi din textul legii în vigoare care, în prezent, sunt reglementate prin Legea educației, Legea privind reforma în sănătate sau legile speciale privind venitul minim garantat sau indemnizația pentru creșterea și îngrijirea copilului.

Sunt introduse reglementări referitoare la responsabilitatea autorităților administrației publice locale de a acorda și dezvolta:

- a. **ajutoare în natură** adresate copiilor și tinerilor din familii cu venituri reduse, cum ar fi: rechizite, manuale școlare, îmbrăcăminte, încălțăminte, alimente și alte asemenea, acordate prin programe derulate de autoritățile administrației publice locale, finanțate din bugetele locale.
- b. **servicii sociale în scopul prevenirii abandonului școlar** în rândul copiilor proveniți din familiile aflate în risc de marginalizare socială acordate de Autoritățile administrației publice locale (APL).
- c. **servicii de informare și educație pentru sănătate**, asigurate de APL, prin intermediul asistenților medicali comunitari și a mediatorilor sanitari.
- d. **înființarea de cabinete medicale de** către APL, consultațiile medicale fiind acordate de personal medical angajat sau voluntar.
- e. pentru persoanele fără identitate, autoritățile administrației publice locale au obligația de a întreprinde demersurile prevăzute de lege în vederea **stabilirii identității și clarificării situației juridice** a acestora.
- f. **accesul la serviciile publice de interes general cum** ar fi apă, energie electrică, sisteme de încălzire, etc APL-urile pot încheia convenții cu furnizorii de servicii, prin care se angajează să suporte o parte din datoriile pe care le au persoanele și familiile în risc de marginalizare socială.

Au fost introduse contravenții aplicabile nerespectării obligațiilor prevăzute de prezenta lege în vederea responsabilizării APL față de prevederile reglementate.

3. Alte informații

La data intrării în vigoare a prezentului act normativ se abrogă:

- a) Legea nr. 208/1997 privind cantinele de ajutor social, publicata in Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 363 din 17 decembrie 1997;
- b) Legea nr. 116/2002 privind prevenirea si combaterea marginalizării sociale, publicata in

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

2. Impact asupra mediului de afaceri

3. Impact social

- Prevenirea riscului de marginalizare și excluziune socială a celor mai vulnerabile categorii sau grupuri vulnerabile;
- Facilitarea accesului beneficiarilor la locuri de muncă, locuință, hrană, servicii medicale ș.a.

4. Impact asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent (2010)	Următorii patru ani (2011-2014)				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						

3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații -	Nu se pot estima costurile și impactul asupra bugetelor locale pentru că nu sunt date cu privire la numărul de persoane eligibile pentru măsurile prevăzute de prezentul proiect de lege					

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

4. Evaluarea conformității:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării

Gradul de conformitate (se conformează / nu se conformează)

Comentarii

1. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente Hotărâri ale Guvernului pentru aprobarea

6. Alte informații

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de

<p>cercetare și alte organisme implicate</p>
<p>2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ</p>
<p>3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative</p>
<p>4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Proiectul de act normativ nu a fost supus unor asemenea dezbateri</p>
<p>5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi</p>
<p>6. Alte informații</p>
<p style="text-align: center;">Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>
<p>1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ</p>
<p>2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3. Alte informații</p>
<p style="text-align: center;">Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare</p>
<p>1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente .</p>
<p>2. Alte informații</p>

Față de cele prezentate mai sus, supunem spre avizare proiectul de **Lege privind prevenirea și combaterea riscului de marginalizare socială.**

**Ministrul Muncii, Familiei
și Protecției Sociale,**

Sulfina BARBU

AVIZAT

**Ministrul Administrației și
Internelor,**

Constantin Traian IGAȘ

Ministrul Finanțelor Publice,

Gheorghe IALOMIȚIANU

Ministrul Justiției,

Cătălin Marian PREDOIU